

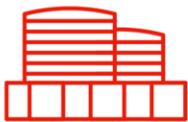
Peter Bjerregaard, Market Regulation Manager

Fremtidens varmeforsyning

i en grøn og innovativ kontekst

e.on

Et af Europas største privatejede energiselskaber

Hovedsæde i
ESSEN

32 MILLIONER
kunder i Europa og USA

43.000
medarbejdere

€38,2 MILLIARDER
i omsætning (2016)

Skræddersyet
kundeløsninger,
vedvarende energi og
forsyningsnetværk

Over **€10 MILLIARDER**
investeret i bæredygtige
energiløsninger

2.500
vindmøller til lands og til
vands og (snart) i luften

Europæisk hurtiglader-
netværk til elbiler

E.ON Danmark – en del af en global energivirksomhed

69 medarbejdere
i Danmark

Bæredygtige og intelligente
mobilitetsløsninger til
transport

Sælger og rådgiver om el, gas,
varme, energieffektivisering og
integreerede energiløsninger

430 millioner kr
i omsætning

4 store biogasanlæg

35 lokale kraftvarmeværker
og 4 fjernvarmeværker

Danmarks største
ladenetværk

Havvindmølleparken
Rødsand II

3 biogastankstationer i
partnerskab med OK

Bæredygtige varmeløsninger

2009

E.ON begynder divestment af ikke-optimerbare anlæg. Porteføljen er ultimo 2016 på 37 produktionsanlæg og 4 varmenet.

2013

E.ON omlægger aftalestruktur med minimeret risiko til følge.

2015-2017

E.ON installerer, som led i den grønne omstilling både el-varmepumper, træpille- samt solfangeranlæg.

2005

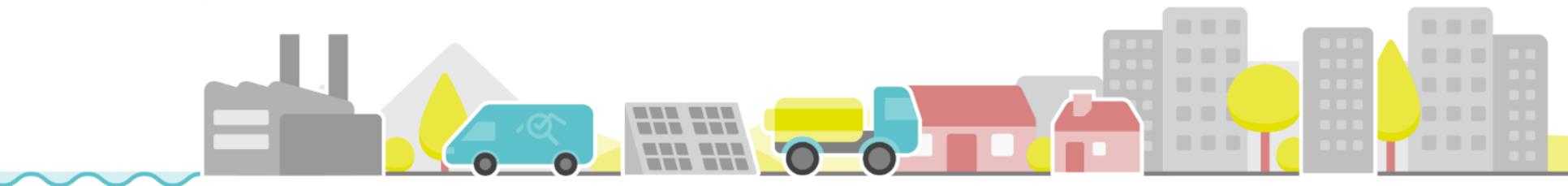
E.ON overtager 63 produktionsanlæg samt 8 varmenet fra NESA. E.ON installerer samtidig sin første fliskedel på værket i Lendemarke.

2012

E.ON installerer sin første el-kedel på værket i Frederikssund.

2015

E.ON implementerer sit første projekt med overskudsvarme i Frederikssund. Projektet dækker over halvdelen af det samlede varmebehov og er betalt lige over et år.

Vi udvikler og tester nye grønne teknologier

Geotermi: den oversete vedvarende energikilde

Geotermisk varme

1. En vedvarende energikilde, der er CO2-neutral og sikrer en stabil energiforsyning.
2. Geotermi er skalerbar og stiller ingen større krav til arealanvendelse.
3. Geotermi kan lagre energi fra fluktuerende energikilder og levere energi, når de fluktuerende energikilder ikke producerer, og derved bidrage til udviklingen af et fleksibelt energisystem.
4. Ifølge GEUS er det geotermiske varmeenergipotentiale mere end tre gange den varmemængde, Danmark kan forvente at producere fra olie i Nordsøen. Geotermi kan bl.a. forsyne 30-50 pct. af København Kommunes fjernvarmebehov.
5. Effektiv varmeanvendelse (en kapacitetsfaktor på over 90 pct.).

Vigtigheden af tidligere anbefalinger er kun steget med tiden

Klimakommissionen (2010):

"Biomasse, solvarme, geotermi og varmepumper skal tilsammen levere energien til fjernvarmen. En stor del af fjernvarmen skal produceres på store varmepumpeanlæg og geotermianlæg".

Ea Energianalyse (2015):

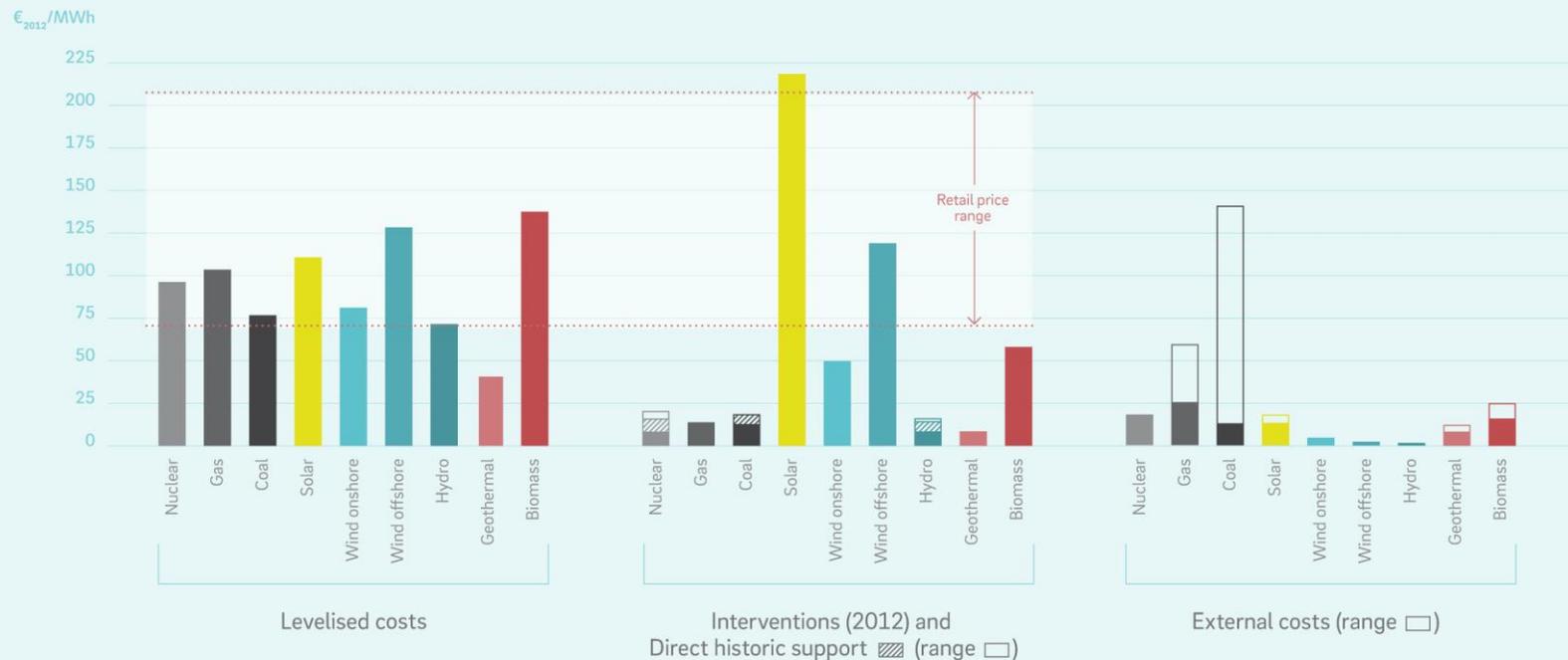
"Energistyrelsen har tidligere vurderet, (Energistyrelsen, maj 2010), at økonomien i geotermisk varmeproduktion kan ligge på niveau med varme fra centrale og decentrale kraftværker, og at geotermien i 2010 vurderedes som en konkurrencedygtig varmeproduktionsform".

En række fjernvarmebyer er beliggende i områder med geotermisk varme, og her kan den geotermiske varme udnyttes enten direkte til fjernvarmeproduktion eller i kombination med varmepumper, der kan hæve temperaturen af den geotermiske varme til et passende niveau.

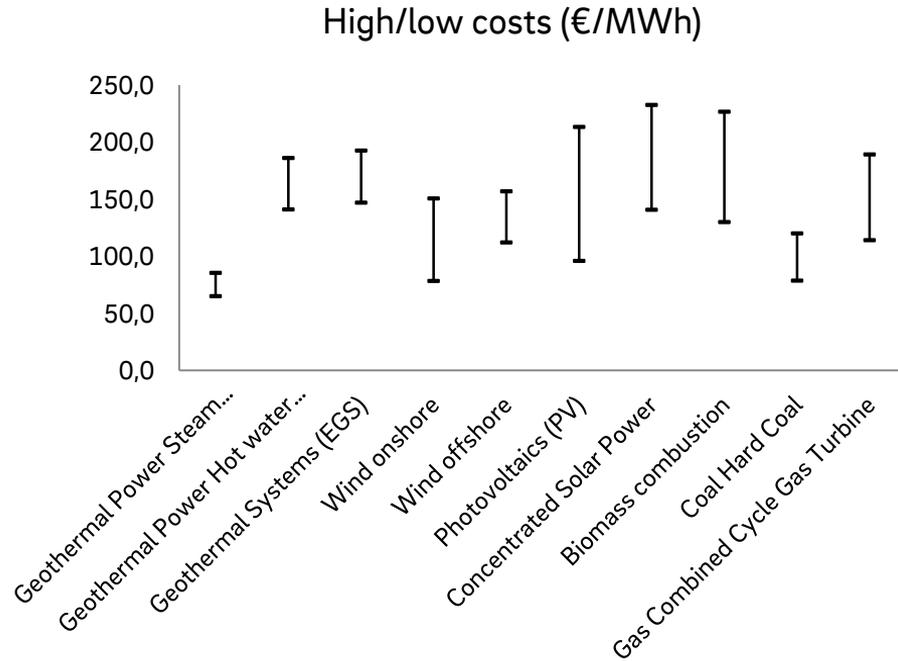
e-on

Levetidsomkostninger fordelt på energiformer

Note: In this figure, total interventions exclude those not allocated to technologies i.e. infrastructure, energy demand, energy saving and free allocation of EU ETS allowances. The historic direct support is again shown as a range. Some of the interventions shown here for gas and biomass may be heat related – it was not possible to separate this out. The range for external costs of coal is based on the weighted average for hard coal and lignite.

Levetidsomkostninger fordelt på energiformer

Renewable and Sustainable Energy Reviews 82 (2018) 3683–3693

Contents lists available at ScienceDirect

Renewable and Sustainable Energy Reviews

journal homepage: www.elsevier.com/locate/rser

The renewables cost challenge: Levelized cost of geothermal electric energy compared to other sources of primary energy – Review and case study

Christoph Clauser^{a,*}, Markus Ewert^{b,1}

Geotermi er billigere end energirenovering

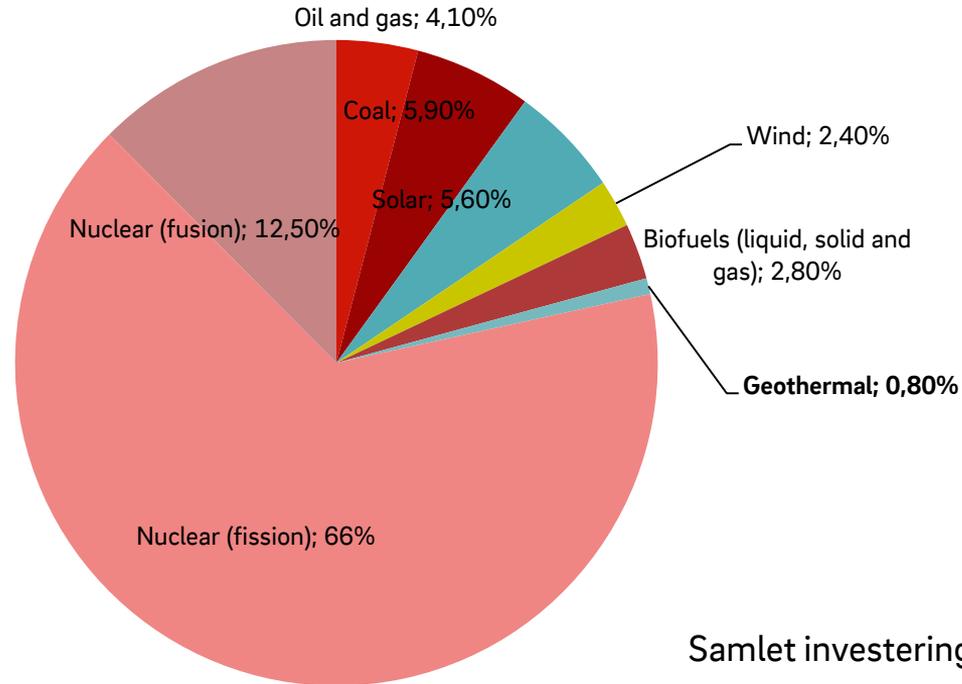
Geotermisk fjernvarmeforsyning kan være billigere end energirenoveringer.

Prisen på geotermisk fjernvarmeforsyning er sammenlignelig med prisen på energirenoveringer, men potentialet for energibesparelser er større ved geotermisk fjernvarmeforsyning end energirenoveringer.

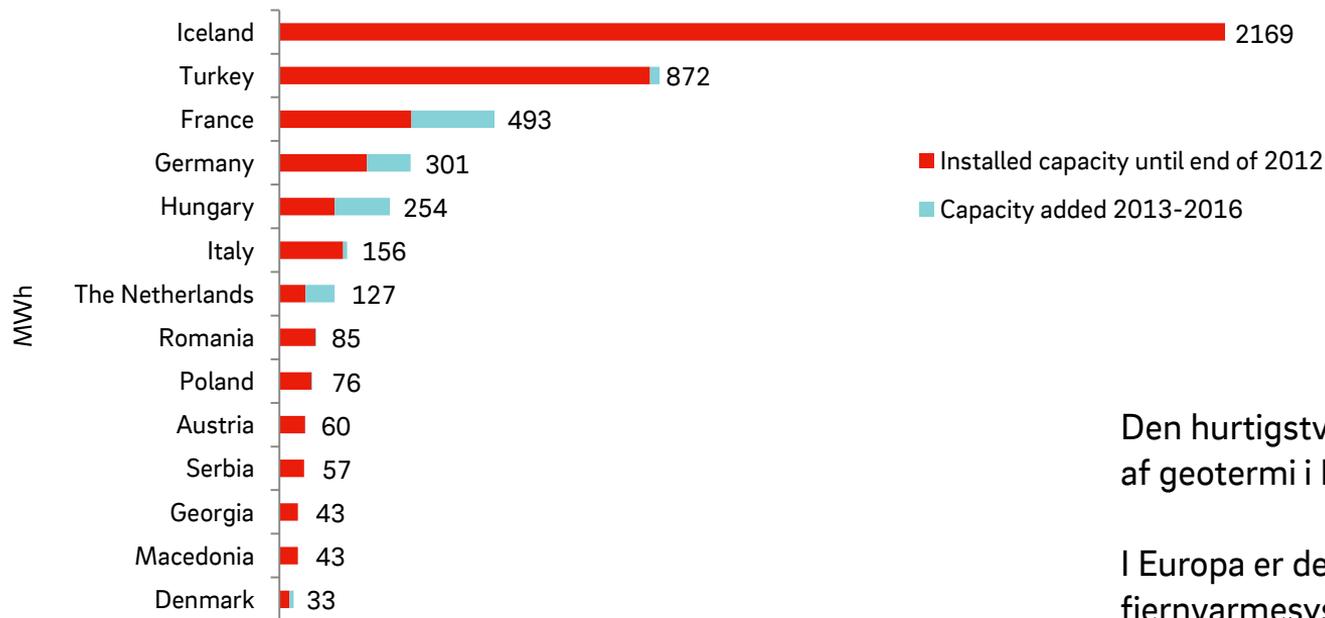
I fjernvarmenet med høj tilslutning vil geotermisk varme være billigere end energirenoveringer.

Fordelingen af EU's udgifter til forskning og udvikling fra 1974-2007

Installeret geotermisk fjernvarmenet i Europa i 2016

Den hurtigst voksende direkte anvendelse af geotermi i Europa er i fjernvarmenet.

I Europa er der ca. 208 geotermiske fjernvarmesystemer.

Anbefalinger

Kraftvarmekravet bør fjernes

Kraftvarmekravet stammer fra en tid, hvor overskydende varme på kraftværkerne gik til spilde. Kraftvarmekravet og brændselsbinding har overlevet sig selv og forhindrer anvendelsen af grønne energikilder såsom geotermi. I dag vil et geotermianlæg, der udelukkende producerer varme, ikke kunne godkendes i et centralt kraftvarmeområde, medmindre der dispenseres fra reglerne.

Indfør afgiftsligestilling med biomasse

I omstillingen fra naturgas og kul til grønnere alternativer spiller geotermi en central rolle. Geotermi underbygger omstillingen henimod et lavemissionssamfund, hvor varmepumper spiller en større rolle og affaldsforbrænding er minimal. I modsætning til biomasse kan geotermi samtidig fungere som energilager for en fluktuerende strømproduktion.

Geotermi bør have forrang for affald

En af de største barrierer for udnyttelsen af geotermisk varme er investeringssikkerheden. For at øge investeringssikkerheden, skabe bedre rammevilkår for Ressourcestrategien og fremme anvendelse af vedvarende energikilder, bør der indføres en rangordning, der prioriterer den omkostningsbestemte pris for geotermisk varme fremfor affaldsbaseret varme.